

# ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΑΠΘ

## ΓΙΑ ΤΗ «ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ» ΣΤΟ ΑΠΘ

Συνάδελφοι,

Ένας μεγάλος αριθμός πανεπιστημιακών οργάνων και συλλόγων ΔΕΠ έχουν ήδη απορρίψει με αποφάσεις τους το κείμενο διαβούλευσης του υπουργείου. Παράλληλα έχουν απορρίψει ως προσχηματικό το διάλογο που εξαγγέλθηκε από την κυβέρνηση, η οποία από την πλευρά της επιδιώκει να εξασφαλίσει τη μέγιστη συναίνεση της πανεπιστημιακής κοινότητας, τη στήριξη του «πλαισίου αλλαγών» καθώς και τη συμβολή στην υλοποίησή του.

Με βάση το κείμενο διαβούλευσης για τις αλλαγές στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση:

- Η παρεχόμενη εκπαίδευση και η Παιδεία γενικότερα μετατρέπονται και θεσμικά σε εμπόρευμα. Η επιστημονική γνώση μετατρέπεται σε κατάρτιση για τους πολλούς, που θα αναζητούν εργασία, φτηνοί, ευέλικτοι, καταρτισμένοι, και όχι μορφωμένοι, εργαζόμενοι.
- Τα ευέλικτα προγράμματα «ενοτήτων γνώσεων», που δεν έχουν σχέση με την επιστήμη, θα καθορίζονται από το πανεπιστήμιο - επιχείρηση και τους χρηματοδότες του που θα «ανοίγουν τα μάτια» των φοιτητών για το τι ζητάει η «αγορά». Το «νέο» πανεπιστήμιο καλείται να «εκπαιδεύσει» τους εργαζόμενους που θέλει η «αγορά», εργαζόμενους χωρίς δικαιώματα με ατομικές συμβάσεις δουλειάς.
- Τα επιστημονικά αντικείμενα διασπώνται και μετατρέπονται σε πιστωτικές μονάδες.
- Συρρικνώνεται περαιτέρω κάθε έννοια ακαδημαϊκής ελευθερίας και ανεξάρτητης αναζήτησης της επιστημονικής αλήθειας. Στην πράξη καταργείται η βασική έρευνα και προωθείται μόνο η εφήμερη - εφαρμοσμένη.
- Οι βασικές λειτουργίες του Παν/μίου ανατίθενται στους εκπροσώπους του μεγάλου κεφαλαίου, των «δυνάμεων της αγοράς». Η διοίκηση των ιδρυμάτων περνάει στον έλεγχο των επιχειρήσεων.
- Η κρατική χρηματοδότηση θα γίνεται με προγραμματικές συμφωνίες (τα γνωστά από το 2007 4-ετή συμβόλαια) και με κριτήρια ανταγωνιστικότητας». Τα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ θα αναζητούν χορηγούς και φοιτητές-πελάτες. Σχολές και τμήματα με μειωμένες δυνατότητες στην αναζήτηση πόρων από την «αγορά» θα απειλούνται άμεσα με οικονομικό στραγγαλισμό.
- Το εργασιακό καθεστώς του προσωπικού των ΑΕΙ εξατομικεύεται. Οι αμοιβές διασπώνται σε ελάχιστο και σε πριμ αποδοτικότητας.
- Η βαθμίδα του Λέκτορα μετατρέπεται σε αποκλειστικά διδακτικό προσωπικό χωρίς δυνατότητες ακαδημαϊκής εξέλιξης.
- Η σίτιση και η στέγαση ανατίθεται στους ιδιώτες (φοιτητικά δάνεια, ΣΔΙΤ). Η φοιτητική μέριμνα μετατρέπεται σε δάνειο από τις τράπεζες.

~ ~ ~

Η απόφαση της Συγκλήτου του ΑΠΘ αποδοκιμάζει μεν το κείμενο διαβούλευσης του Υπουργείου, όμως οι λόγοι που επικαλείται είναι αναντίστοιχοι της επίθεσης που δέχεται η δημόσια Παιδεία και η Ανώτατη Εκπαίδευση και είναι τελικά κατώτερη των περιστάσεων, όχι μόνο σε πολιτικό, αλλά ακόμη και σε καθαρά ακαδημαϊκό επίπεδο. Ενώ θεωρεί ότι το κείμενο διαβούλευσης δεν απαντά σε κανένα από τα μεγάλα προβλήματα της Παιδείας, δεν αποπειράται καν να θέσει το ζήτημα των αιτιών και των ευθυνών για τα προβλήματα αυτά. Δεν γίνεται καμία αναφορά για την ήδη επιτελούμενη διείσδυση των επιχειρήσεων στα Πανεπιστήμια, για την προώθηση και καθιέρωση των ιδιωτικοοικονομικών κριτηρίων στη λειτουργία των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, για το κόστος σπουδών που καλούνται να πληρώσουν οι λαϊκές οικογένειες. Επιπλέον, η συγκρότηση τεσσάρων επιτροπών διαμόρφωσης προτάσεων αποδεικνύεται ότι είναι το πρώτο βήμα για την **εισαγωγή στη «διαβούλευση» από το παράθυρο**. Τα κείμενα/σχέδια των επιτροπών αυτών που δόθηκαν στη δημοσιότητα υιοθετούν βασικά σημεία των θέσεων του Υπουργείου και τα προβάλλουν ως αιτήματα πια του ΑΠΘ. Παράλληλα προωθούν την επιδίωξη να αναθέσει η κυβέρνηση στα ίδια τα ιδρύματα να υλοποιήσουν τις αλλαγές. Να γίνουν τα ίδια χαλίφηδες στη θέση του χαλίφη. Αποδεικνύεται ότι αυτό που κυρίως ενδιαφέρει είναι το ζήτημα της διοίκησης του πανεπιστημίου. Δηλαδή, να αναλάβουν οι ίδιες οι πρυτανικές αρχές το ρόλο του μάντζερ στα πανεπιστήμια - επιχειρήσεις που προωθεί η κυβέρνηση. Ενώ τα κείμενα των επιτροπών αναφέρονται εκτενώς στο αυτοδιοικητο του Πανεπιστημίου και στον τρόπο εκλογής του Πρύτανη και της Συγκλήτου, δεν κάνουν καμία αναφορά στο διορισμό μάντζερ, βασική επιλογή του ισχύοντος νόμου Γιαννάκου.

Στα κείμενα των επιτροπών ενώ απουσιάζει κάθε αναφορά στο περιεχόμενο και την οργάνωση των σπουδών καθώς και στον κίνδυνο διάλυσής τους, υιοθετούνται ή/και εξειδικεύονται βασικές θέσεις του Υπουργείου, όπως η εισαγωγή σε γενικό πρώτο έτος σπουδών, η χρηματοδότηση στη βάση συμβολαίων, η χρηματοδότηση και από ιδιώτες, η θεσμοθέτηση νέας ανεξάρτητης αρχής για τη διαχείριση της χρηματοδότησης της Ανώτατης Εκπαίδευσης, οι τρεις βαθμίδες ΔΕΠ, οι διαδικασίες εκλογής/εξέλιξης ΔΕΠ, οι αλλοδαποί εκλέκτορες/εισηγητές, η φοιτητική μέριμνα με δάνεια και ανταποδοτικές υποτροφίες, κτλ.

Στα **οικονομικά ζητήματα** η συμφωνία με το υπουργείο δεν χωρά καμιά προσπάθεια συγκάλυψης για τους συντάκτες των κειμένων. Η χρηματοδότηση της Ανώτατης Εκπαίδευσης και της Έρευνας δεν φαίνεται να αποτελεί υποχρέωση της Πολιτείας, ούτε τους ενδιαφέρει το ύψος χρηματοδότησης. Από την άλλη όμως υπάρχει πλούσιος προβληματισμός και προτάσεις για το πως θα διαμορφωθεί το πλαίσιο διαχείρισης της χρηματοδότησης. Εντύπωση προκαλεί η «καινοτομία» της προτροπής προς τα μέλη ΔΕΠ να αναπτύξουν εκτός Ιδρύματος δραστηριότητες ώστε να εξασφαλισθούν άλλες πηγές εσόδων και για τους ίδιους και για τα Πανεπιστήμια, καθώς και να απαλλάσσονται από την φορολόγηση οι χορηγίες και οι δωρεές.

Οι συντάκτες των κειμένων αποδεικνύονται βασιλικότεροι του βασιλέως και στην υιοθέτηση όλων των θέσεων του υπουργείου που διαλύουν το ενιαίο πανεπιστημιακό μισθολόγιο και εξατομικεύουν το καθεστώς αμοιβών. Συμφωνούν στο να περιέλθει στα ιδρύματα η μισθοδοσία, να υπάρχει ο ελάχιστος καθορισμένος -από την πολιτεία- μισθός του προσωπικού, το προσωπικό «θα επιδοτείται» σύμφωνα με τα τρέχοντα συμβόλαια, κάθε ίδρυμα θα διαμορφώνει δική του συμπληρωματική πολιτική κινήτρων προς το προσωπικό του.

Το θέμα της δημόσιας δωρεάν Παιδείας δεν θίγεται πουθενά. Αντίθετα, φαίνεται να ενδιαφέρει αρκετά τους συντάκτες των σχεδίων η αύξηση των εσόδων των ιδρυμάτων με την προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών.

Έχουν «ενδιαφέρον» και άλλες προτάσεις των επιτροπών, που συμβάλλουν στον εμπλουτισμό των θέσεων του υπουργείου.

- Ζητούν στις διαδικασίες εκλογής/εξέλιξη να εισαχθεί ο Θεσμός του «εισηγητή ή/και εκφραστή γνώμης και από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα»!!!
- **Εισηγούνται ως αναγκαία την επαναφορά του Θεσμού των βοηθών και επιστημονικών συνεργατών. Αυτό σε συνδυασμό με τον περιορισμό των βαθμίδων ΔΕΠ σε τρεις και τη «μετάλλαξη» της βαθμίδας του Λέκτορα σε θέση ΠΔ407, οδηγεί σε υποβάθμιση των συνθηκών εργασίας, έρευνας και εξέλιξης των κατώτερων βαθμίδων. Η πρόταση τους για «θεσμοθέτηση της δυνατότητας χορηγίας Εδρών» με πρόσχημα την εξασφάλιση εσόδων, προετοιμάζει το έδαφος για επαναφορά του «καινοτόμου» Θεσμού της Έδρας.**
- Ζητούν ετήσια διαρκή «αξιολόγηση» και συνολική πενταετή ή τετραετή, αλλά με ... αντικειμενικά κριτήρια.
- Εισηγούνται τη θεσμοθέτηση αρμοδιοτήτων της Συνόδου των Πρυτάνεων, χαρακτηρίζοντάς την ως γεγονός εξαιρετικά χρήσιμο για τη «διαμόρφωση γνώμης και βούλησης της ακαδημαϊκής κοινότητας». Θέλουν να δώσουν ιδιαίτερες εξουσίες στη σύνοδο των Πρυτάνεων, ένα «Θεσμό» που μέχρι τώρα έμπρακτα στηρίζει τη γραμμή του εκάστοτε υπουργείου.

Τέλος οι γενικότητες των κειμένων, η πληθώρα ασαφειών και σημείων που αποδέχονται πολλαπλές ερμηνείες βοηθά στην υιοθέτηση κάθε βολικής ερμηνείας.

~ ~ ~

Συνάδελφοι,

Η ΔΗΠΤΑΚ σας καλεί να μη συναινέσετε στο διάλογο για την αποδοχή των μέτρων αυτών. Σας καλεί να απορρίψετε το κείμενο διαβούλευσης του Υπουργείου που επιχειρεί να γκρεμίσει ό,τι έχει απομείνει απ' το δημόσιο χαρακτήρα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, να ολοκληρώσει την πλήρη προσαρμογή του Ελληνικού Πανεπιστημίου στις ανάγκες αύξησης της κερδοφορίας του μεγάλου κεφαλαίου, κείμενο που αποτελεί το επιστέγασμα των προηγούμενων αλλαγών στην Παιδεία, στα πλαίσια των διακηρύξεων της Λισαβόνας και της Μπολόνιας. Να απορρίψετε και τα κείμενα των επιτροπών που σύνεστησε η πρυτανεία γιατί όχι μόνο δεν απαντούν στα σύγχρονα προβλήματα της Παιδείας, αλλά υιοθετούν τα βασικά σημεία των θέσεων του υπουργείου και συμβάλλουν στην εξειδίκευση πολλών από αυτά. Αποδεικνύεται ότι με κάλυμμα την "αποδοκίμασία του κειμένου διαβούλευσης" της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, τα κείμενα των επιτροπών αποτελούν όχημα για να περάσουν οι αντιδραστικές αλλαγές από το παράθυρο.

Στις σημερινές συνθήκες έντασης της επίθεσης στο σύνολο των λαϊκών κατακτήσεων έχει ιδιαίτερη αξία η αποκάλυψη και η πολιτική καταδίκη των παρατάξεων (ΚΙΠΤΑΝ, Πανεπιστημιακή Συμπαρατάξη,

ΣΥΣΤΕΙΡΩΣΗ) που στηρίζουν έμπρακτα το «πλαίσιο αλλαγών» της κυβέρνησης για το επιχειρηματικό πανεπιστήμιο, που συμβάλλουν στη διαβούλευση και στη συγκεκριμενοποίηση πλευρών του κειμένου του υπουργείου, που υπονομεύουν τις κινητοποιήσεις και τις αγωνιστικές διεκδικήσεις του κλάδου, όλων αυτών που αποτέλεσαν και αποτελούν «δούρειο ίππο» στην υλοποίηση των κατευθύνσεων της «Μπολόνια».

~ ~ ~

Η ΔΗΠΑΚ πιστεύει ότι η μόνη διέξοδος για το Πανεπιστήμιο και την Επιστήμη πρέπει να αναζητηθεί στην κατεύθυνση της παραγωγής επιστημονικού δυναμικού ικανού να αναπτύξει στο έπακρο τις παραγωγικές και πνευματικές δυνατότητες της χώρας, που θα υπηρετεί τις ανάγκες για την ικανοποίηση των σύγχρονων λαϊκών αναγκών και όχι των μονοπωλίων.

Οι γενικές αρχές της Παιδείας για την οποία αγωνίζεται η ΔΗΠΑΚ είναι, επιγραμματικά:

- Αναδιόρφωση μιας Ενιαίας Ανώτατης Εκπαίδευσης, αποκλειστικά δημόσιας και δωρεάν, που θα προωθεί την εξέλιξη των επιστημών και την αξιοποίηση των παραγωγικών δυνατοτήτων της χώρας. Μια Παιδεία που θα έχει στόχο την ολόπλευρη ανάπτυξη επιστημονικού δυναμικού ικανού να συμβάλλει στην άνοδο του υλικού και πνευματικού επιπέδου του λαού μας. Στο πλαίσιο της, θα αντιμετωπίζονται ισότιμα όλα τα επιστημονικά αντικείμενα και οι επιστήμες.
- Χρηματοδότηση της δημόσιας Παιδείας τουλάχιστον στο 15% του κρατικού προϋπολογισμού και τριπλασιασμός των δημόσιων δαπανών για την έρευνα.
- Θωράκιση του δημόσιου χαρακτήρα του πανεπιστημίου με επαρκείς αμοιβές των λειτουργών του, που ταυτόχρονα να έχουν σαν πλήρη και αποκλειστική απασχόληση την ενασχόληση με την επιστημονική έρευνα και διδασκαλία, χωρίς να υποβάλλονται σε εκβιασμούς για να γίνουν επιχειρηματίες ή υπεργολάβοι και υπάλληλοι επιχειρηματικών συμφερόντων.
- Απάλειψη κάθε δυνατότητας επιχειρηματικής δραστηριότητας και δημιουργίας εταιρειών οποιοδήποτε τύπου (κερδοσκοπικές, εμπορικές, τεχνοβλαστοί, ΙΕΚ, ΚΕΚ, κτλ) είτε από τα ίδια τα πανεπιστήμια, είτε από μέλη ΔΕΠ.
- Κατάργηση του αναχρονιστικού-αντιεπιστημονικού διαχωρισμού σε πανεπιστημιακή και μη πανεπιστημιακή ανώτατη εκπαίδευση.
- Αναμόρφωση της οργάνωσης και του περιεχομένου ενιαίων προγραμμάτων σπουδών ανά επιστημονικό αντικείμενο, που θα εισάγουν τους φοιτητές σε ερευνητικές εμπειρίες, και θα παρέχουν επιστημονική ειδίκευση και πλήρη επαγγελματική επάρκεια με την απόκτηση του πτυχίου, σε ένα ενιαίο κύκλο προπτυχιακών σπουδών.
- Ενιαίο μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών που να οδηγεί στην παραγωγή νέας γνώσης και θα οδηγεί στην απονομή αποκλειστικά διδακτορικού διπλώματος.
- Καθιέρωση ενιαίου βασικού δωδεκάχρονου υποχρεωτικού σχολείου για τη διεύρυνση της γενικής εκπαίδευσης, ώστε να πάψει η πρόωρη επαγγελματική επιλογή και εκπαίδευση, πριν τη συμπλήρωση του σύγχρονου μορφωτικού έργου του σχολείου και την ενηλικίωση του νέου ανθρώπου. Σχολείο που θα βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν τους νόμους της φύσης και της κοινωνικής ζωής, τη θέση και το ρόλο τους μέσα σ' αυτή.
- Ανάπτυξη ενός αποκλειστικά δημόσιου και δωρεάν συστήματος επαγγελματικών σχολών μετά τη δωδεκάχρονη εκπαίδευση, ενταγμένων στο εκπαιδευτικό σύστημα για όσα επαγγέλματα δε χρειάζονται πανεπιστημιακές σπουδές.

~ ~ ~

Η μη αποδοχή της πολιτικής που θέλει να κατασκευάσει τους νέους δούλους στον 21<sup>ο</sup> αιώνα πρέπει να είναι μονόδρομος για κάθε πανεπιστημιακό δάσκαλο/ερευνητή που τιμά το λειτούργημά του. Δύναμη μας η κοινή δράση πανεπιστημιακού και λαϊκού κινήματος ενάντια στη στρατηγική του κεφαλαίου, της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, του μνημονίου, της Ε.Ε, και των υποστηρικτών τους.

Πέμπτη 18 Νοεμβρίου 2010